

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

14.04.2016 р. № 37-р/к

Справа № 2/20-322-13

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 2/20-322-13 про порушення ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «МЕГАБАНК» (надалі – ПАТ «МЕГАБАНК») законодавства про захист економічної конкуренції та подання другого відділу досліджень та розслідувань від 22.03.2016 № 183,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків банківських послуг в межах Харківської області (включаючи місто Харків), на виконання доручення в.о. Голови Антимонопольного комітету України від 16.07.2013 № 12-01/4861, на підставі подання другого відділу досліджень та розслідувань від 26.12.2013 № 1120 про ознаки вчинення ПАТ «МЕГАБАНК» порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації що вводить в оману, а саме повідомлення суб'єктом господарювання через іншу особу невизначеному колу осіб, в рекламі неповних відомостей, зокрема в наслідок замовчування окремих фактів, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання послуг цього суб'єкта господарювання, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 26.12.2013 № 372-рп/к про початок розгляду справи № 2/20-322-13 (надалі – Справа).

Дії ПАТ «МЕГАБАНК» полягають в розповсюдженні реклами «ЕКСПРЕС-КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ» «Швидкі кредити приватним клієнтам без застави до 150 000 грн.» із зазначенням привабливих умов отримання кредитів та замовчуванні негативних.

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

ПАТ «МЕГАБАНК» є юридичною особою, ідентифікаційний код – 09804119, місцезнаходження: 61002, м. Харків, вул. Артема, 30.

Відповідно до частини третьої статті 47 Закону України «Про банки та банківську діяльність» ПАТ «МЕГАБАНК» надає банківські послуги на підставі ліцензії, виданої Національним банком України 14.10.2011 за № 163.

ПАТ «МЕГАБАНК» надає банківські послуги в Харківській області (включаючи м. Харків) та в інших регіонах України.

Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПАТ «МЕГАБАНК» є суб'єктом господарювання.

ПАТ «МЕГАБАНК» в період з 01.09.2012 до 01.08.2013 розміщувало інформацію наступного змісту: «ЕКСПРЕС-КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ» «Швидкі кредити приватним клієнтам без застави до 150 000 грн.» (мова оригіналу) (надалі – Реклама) на території Волинської,

Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей України та Автономної республіки Крим.

Зазначена інформація розповсюджувалась на підставі договорів про надання рекламних послуг, укладених ПАТ «МЕГАБАНК» з рекламними агенціями в Харківському метрополітені, засобах масової інформації, засобами зовнішньої реклами та в мережі Інтернет, а отже невизначеному колу осіб через інших осіб.

Інформація про те, що кредити можна отримати швидко, готівкою, без застави та обсягом до 150 000,00 грн., є привабливою та такою, що може зацікавити споживачів, втім Реклама містить лише позитивні характеристики отримання таких кредитів.

Суб'єкт господарювання, що здійснює свою діяльність на конкурентному ринку, з метою отримання більшого прибутку зацікавлений звернути на себе увагу якомога більшої кількості споживачів, зокрема шляхом розповсюдження інформації щодо надання своїх послуг.

Враховуючи, що реклама стимулює зацікавленість споживачів до послуг, повідомлення в рекламі неповних відомостей, а саме: повідомлення привабливих для потенційних споживачів фактів при замовчуванні негативної інформації про товар (послугу) може поставити Товариство в більш вигідне становище та надати йому переваги серед інших суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на ринках банківських послуг.

Вважаючи, що правдивість і доступність інформації є одним з основних принципів добросовісної конкурентної практики, існує загальне правило, закріплене в частині третій статті 10bis Паризької конвенції, відповідно до якої поширення будь-якої інформації, що вводить в оману, є несумісним з добрими звичаями.

Реклама стимулює зацікавленість споживачів до певного товару, тому повідомлення неповних відомостей може надавати переваги перед іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на ринку банківських послуг.

За поясненнями ПАТ «МЕГАБАНК», «швидкі кредити» та «Експрес кредити» - вид банківського продукту з кредитування фізичних осіб на споживчі цілі за технологією кредитного скорінгу. Кредитний скорінг – технологія визначення та оцінки платоспроможності клієнтів із застосуванням системи кредитних балів, яка дозволяє на основі певних характеристик існуючих клієнтів, шляхом підрахунку балів, визначити ризики, пов'язані з кредитуванням та прискорити процедуру прийняття рішення щодо кредитування позичальників.

Згідно з інформацією, наданою ПАТ «МЕГАБАНК», воно надавало в період розповсюдження Реклами наступні кредити:

№	Сума кредиту	Строк кредитування	% ставка	Щомісячна комісійна винагорода, від суми кредиту	Особливості	
1	До 10 000,00 грн.	до 1 року	15 %	2 %	Без забезпечення	- страхування життя позичальника; - відкриття позичкового рахунку 40,00грн.; - комісія за РКО (ТП №2,3)-10%; - комісія за РКО (ТП №1,4)-5%.
2	Від 10 000,00 до 20 000,00 грн.	до 3 років	19 %	2 %	Без забезпечення	
3	Від 20 001,00 до 50 000,00 грн.	до 3 років	15 %	2 %	Без забезпечення	
4	Від 50 001,00 до 150 000,00 грн.	до 4 років	24 %	2 %	З порукою забезпечення платоспроможності фіз.особи	

Так, наприклад, для отримання фізичною особою експрес-кредиту готівкою від 50 001,00 до 150 000,00 грн. на строк до 4 років до обов'язкових умов надання зазначеного кредиту відноситься:

- 1) процентна ставка кредиту - 24 % річних;
- 2) 2 % щомісячної комісійної винагороди від суми кредиту;
- 3) комісія за РКО – 5 %;
- 4) страхування життя позичальника відповідно до тарифів страхової компанії;
- 5) порука забезпечення платоспроможності фізичної особи.

Таким чином, сукупна річна вартість кредиту в розмірі 150 000,00 грн. на строк 4 роки буде становити близько 53 % річних (24 % + 2 % * 12 + 5%) без врахування страхування за умов забезпечення порукою платоспроможності фізичної особи.

Крім того, згідно з інформацією, наданою ПАТ «МЕГАБАНК» (лист від 02.09.2013 № 67-8316), для отримання експрес-кредиту ПАТ «МЕГАБАНК» пропонувалось надання кредиту шляхом зарахування на поточний рахунок Позичальника, а в разі його відсутності, відкриття рахунку 40,00 грн.

Тобто, фізичній особі для отримання експрес-кредиту готівкою необхідно додатково відкрити поточний рахунок у ПАТ «МЕГАБАНК» для отримання коштів та сплачувати комісію за зняття цих коштів з рахунку.

Отже, ПАТ «МЕГАБАНК» в Рекламі обрало такий спосіб викладення інформації, що вводить в оману, повідомляючи неповну інформацію, а саме розповсюджуючи привабливі умови отримання експрес-кредиту щодо швидкого отримання без застави суми до 150 000,00 та замовчуючи негативні для споживача обставини (щодо додаткових витрат, які пов'язані з його отриманням та обслуговуванням).

При цьому, якщо повідомлення привабливої інформації щодо умов кредитування впливає на наміри потенційних споживачів щодо отримання послуг ПАТ «МЕГАБАНК», то повна та достовірна інформація такий вплив звела б нанівець.

Таким чином, поширюючи в Рекламі неповну інформацію стосовно умов отримання експрес кредитів, ПАТ «МЕГАБАНК» може отримати неправомірні переваги у конкуренції перед іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на ринку банківських послуг та повідомляють про свої послуги точно, повну та правдиву інформацію.

Враховуючи викладене, дії ПАТ «МЕГАБАНК», які полягають в розповсюдженні реклами «ЕКСПРЕС-КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ» «Швидкі кредити приватним клієнтам без застави до 150 000 грн.», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання через іншу особу невизначеному колу осіб, неповних відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання послуг цього суб'єкта господарювання.

Листом від 30.04.2015 № 67-4416 ПАТ «МЕГАБАНК» повідомило про те, що з 01.08.2013 Реклама не розповсюджується. Отже, порушення припинено.

Враховуючи наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України ПАТ «МЕГАБАНК» надано рекомендації від 21.01.2016 № 3-рк/к щодо вжиття заходів по усуненню наслідків дій, шляхом прийняття розпорядчого документу, яким затвердити порядок повідомлення споживачам повної, точної та правдивої інформації про умови отримання споживчих кредитів у ПАТ «МЕГАБАНК».

На виконання цих рекомендацій листом від 10.02.2016 № 13-1070 ПАТ «МЕГАБАНК» повідомило, що ним було прийняте розпорядження від 10.02.2016 № 42 щодо посилення контролю за змістом реклами, яким було зобов'язано начальника Управління маркетингу Кутіна Я.О. посилити контроль за змістом реклами з метою уникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції в сфері поширення реклами та

розповсюдження інформації, що вводить в оману та надало підтверджуючі документи.

Отже, Рекомендації ПАТ «МЕГАБАНК» виконані.

За таких умов, враховуючи, що в Харківському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ПАТ «МЕГАБАНК», які полягають в розповсюдженні реклами «ЕКСПРЕС-КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ» «Швидкі кредити приватним клієнтам без застави до 150 000 грн.» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, провадження у справі відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» підлягає закриттю.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 2/20-322-13

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

А.Г. Косолапов